

ПРОФЕССИОНАЛЬНЫЙ КОММЕНТАРИЙ

Как всегда, в нашем выпуске Вы найдете информацию о том, что нового и интересного, с точки зрения эксперта-автотовароведа, происходит в стране и мире.

По просьбе наших подписчиков мы приводим текст измененного нормативного документа — Инструкции об особенностях осуществления судебно-экспертной деятельности экспертами предпринимательских структур.

Мы продолжаем публиковать ответы на вопросы, которые поступают в адрес редакции и Донецкого НИИ судебных экспертиз. Разъяснения дает один из разработчиков действующей Методики товароведческой экспертизы и оценки колесных транспортных средств (утверждена приказом Министерства юстиции Украины и Фонда государственного имущества Украины от 24.11.2003, № 142/5/2092, зарегистрирована в Министерстве юстиции Украины 4 августа 2009 года, № 724/16740, далее — Методика) — Новоселецкий Игорь Николаевич, заведующий лабораторией судебных автотовароведческих экспертиз Донецкого НИИ судебных экспертиз, председатель автотовароведческой секции научно-консультативного и методического совета при Министерстве юстиции Украины.

Вопросы приводятся в формулировках, соответствующих оригиналу обращения.

Вопрос: *Ким здійснюється виклик заінтересованих сторін для огляду транспортного засобу у разі його оцінки та визначення матеріального збитку. Чи повинен даний виклик проводити сам експерт?*

Ответ: Абзацем 1 пункту 5.2 Методики товарознавчої експертизи та оцінки колісних транспортних засобів, затвердженої наказом Міністерства юстиції від 24.11.2003 № 142/5/2092 встановлено, що у разі потреби виклик заінтересованих осіб для технічного огляду із зазначенням дати, місця та часу проведення огляду КТЗ (після їх узгодження з виконавцем дослідження) здійснюється замовником дослідження шляхом вручення відповідного виклику під розписку особі, що викликається, або телеграмою з повідомленням про її вручення адресату.

Слід також зазначити, що судові експерти, які отримали кваліфікацію у порядку передбаченому Законом України «Про судову експертизу» під час виконання експертних досліджень також керуються положеннями «Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень», затвердженої наказом Міністерства юстиції від 08.10.98 № 53/5. Так, відповідно до пункту 3.9 Інструкції, якщо необхідно провести експертизу (дослідження) на місці події або огляд об'єкта за його місцезнаходженням, орган або особа, яка призначила експертизу (замовила дослідження), повинна забезпечити прибуття експерта, безперешкодний доступ до об'єкта, а також належні умови його роботи, а в разі потреби викликати учасників процесу або інших осіб. У разі неявки осіб чи їх законних представників, що викликалися у визначений час на місце події або огляду об'єкта, дослідження (огляд) проводиться без їх участі, про що зазначається у висновку.

З наведеного витікає, що виклик зацікавлених осіб покладається на замовника дослідження, а не на виконавця дослідження (експерта). При цьому, Методикою не визначено випадки обов'язкового виклику зацікавлених осіб на технічний огляд, а зазначено, що це питання узгоджується з виконавцем дослідження.

Вопрос: *Правомочен ли проводить оцінку матеріального ушкодження або вартості відновительного ремонту автомобіля при страховому випадку оцінювач? Или это должен делать только експерт?*

Ответ: Правомочность действий субъектов правовых отношений, возникающих при определении суммы материального ущерба и, как следствие — страхового возмещения, определяется законодательством Украины, и, в частности, профильными (регламентирующими весь спектр страховой деятельности) Законами Украины «О страховании» и «Об обязательном страховании гражданско-правовой ответственности владельцев наземных транспортных средств».

Ни в одном из указанных Законов «оценщик» не указан как субъект отношений при определении страхового возмещения ущерба, а среди нормативных актов отсутствует «отчет об оценке» как таковой. Субъектами таких отношений определены «эксперт» и «аварийный комиссар», а нормативным документом — экспертиза. Законом Украины «Об оценке имущества, имущественных прав и профессиональную оценочную деятельность» предусмотрена возможность привлечения оценщика для определения стоимости самого транспортного средства при страховом возмещении (определении стоимости материального ущерба), в контексте требований указанных выше профильных законов, предусматривающих, что стоимость, подлежащая страховому возмещению, не может быть более стоимости транспортного средства до страхового события.

Соответствующие разъяснения по данному вопросу давались Министерством юстиции Украины.

Вопрос: *Стоимость ушкодження, причиненого автомобілю при ДТП, страхова компанія виплатила на основанні оцінки, виконаної оцінювачем, який в свою чергу считав ушкодження по фотографіям і описанню автомобіля, сданим другим оцінювачем. В страховій компанії признають, що считав повинен був експерт, а не оцінювач, але говорять про те, що привертання другого спеціаліста, який тільки фотографував і описував автомобіль, оговорено в Законі об оцінці. Правомочні ли дії «спеціаліста», який считав по фотографіям?*

Ответ: Исходя из вышеприведенного ответа, анализу подлежат действия не оценщика, а эксперта. Действия эксперта на всех этапах определения стоимости материального ущерба, причиненного владельцу транспортного средства, регламентируются Методикой товароведческой экспертизы и оценки колесных транспортных средств, утвержденной приказом Министерства юстиции Украины и Фонда государственного имущества Украины от 24.11.2003, № 142/5/2092, в редакции приказа Министерства юстиции Украины и Фонда государственного имущества Украины от 24.07.2009, № 1335/5/1159, зарегистрированного в Министерстве юстиции Украины 4 августа 2009 года, № 724/16740 (далее — Методика).

Согласно требованиям п.5.1; п.8.5.1 Методики, определение стоимости материального ущерба без осмотра специалистом, непосредственно определяющим величину ущерба, возможно только на основании решения органов (должностного лица), осуществляющих судебное или досудебное следствие. Во всех других случаях, оценка ущерба предусматривает личный осмотр экспертом объекта исследования.

Требования указанных пунктов Методики, в части необходимости проведения полного исследования ответственным за оценку лицом, корреспондируются как с требованием п.3 ст.53 Гражданского процессуального Кодекса Украины, так и п.56 Стандарта № 1 «Общие принципы оценки имущества и имущественных прав», и ст.31 Закона Украины «Об оценке имущества, имущественных прав и профессиональную оценочную деятельность в Украине».

Необходимость проведения самостоятельного, полного исследования не исключает возможности дополнительного привлечения других специалистов к процедуре осмотра, в соответствии со ст. 30 Закона Украины «Об оценке имущества, имущественных прав и профессиональную оценочную деятельность в Украине». Но понятие «дополнительного» предусматривает привлечение еще одного специалиста к тому, кто проводит оценку, а не подмену одного другим.

Фотографические изображения повреждений транспортного средства являются подтверждением описания их объема и характера, установленного экспертом, но не могут являться объектом исследования, коим в Методике определено поврежденное транспортное средство.

Исходя из изложенного, действия оценщика в описанном случае, противоречат требованиям законодательства Украины в части определения стоимости материального ущерба, причиненного владельцу транспортного средства. Поскольку указанные действия оценщика не соответствуют законодательству Украины, то и формирование его выводов о стоимости материального ущерба является не состоятельными и не могут быть объективными, поскольку само транспортное средство им не осматривалось, не идентифицировалось, фотоматериалы им не делались. Указанное выше лишает оценщика возможности категорично утверждать о соответствии автомобиля, в отношении которого определялся материальный ущерб, автомобилю, отраженному на фото.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

НАКАЗ

24.12.2003 N 170/5

Зареєстровано
в Міністерстві
юстиції України
24 грудня 2003 р.
за N 1209/8530

Про затвердження Інструкції про особливості здійснення
судово-експертної діяльності атестованими судовими
експертами, що не працюють у державних спеціалізованих
експертних установах
(Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства
юстиції № 1549/5 від 14.07.2010)

Відповідно до Закону України «Про судову експертизу» та підпункту 19 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого Указом Президента України від 30.12.97 N 1396

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію про особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах (далі — Інструкція), що додається.
2. Управлінню експертного забезпечення правосуддя Міністерства юстиції України (Головченко Л.М.) в установленому порядку подати Інструкцію на державну реєстрацію до Департаменту державної реєстрації нормативних актів.
3. Управлінню документування та контролю (Басенко Л.Г.) довести Інструкцію до відома науково-дослідних інститутів судових експертиз, Головного управління юстиції Міністерства юстиції України в Автономній Республіці Крим, обласних, Київського та Севастопольського міських управлінь юстиції, районних, районних у містах, міських (міст обласного значення) управлінь юстиції.
4. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра юстиції України Пасенюка О.М.

Міністр

О.Лавринович

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства юстиції
України
24.12.2003 N 170/5
(у редакції наказу
Міністерства юстиції України
від 14.07.2010 N 1549/5)

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
24 грудня 2003 р.
за N 1209/8530

**ІНСТРУКЦІЯ
про особливості здійснення судово-експертної
діяльності атестованими судовими експертами,
що не працюють у державних спеціалізованих
експертних установах**

I. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає особливості здійснення судово-експертної діяльності атестованими судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах (далі - судовий експерт), а також порядок здійснення контролю за дотриманням цими експертами вимог нормативно-правових актів, що регулюють питання судово-експертної діяльності.

1.2. Права, обов'язки та відповідальність судових експертів, організація проведення експертиз та оформлення їх результатів визначаються Законом України «Про судову експертизу», Кримінально-процесуальним кодексом України, Цивільним процесуальним кодексом України, Господарським процесуальним кодексом України, Кодексом адміністративного судочинства України, Кодексом України про адміністративні правопорушення, Інструкцією про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 08.10.98 N 53/5, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 03.11.98 за N 05/3145, а також іншими нормативно-правовими актами з питань судової експертизи.

1.3. Ця Інструкція поширюється на всіх судових експертів, що не працюють у державних спеціалізованих експертних установах та внесені до державного Реєстру атестованих судових експертів.

1.4. Судовий експерт здійснює свою діяльність з певного виду експертної спеціальності на підставі свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта, виданого Міністерством юстиції України відповідно до Положення про експертно-кваліфікаційні комісії та атестацію судових експертів, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 09.08.2005 N 86/5, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11.08.2005 за N 882/11162.

II. Права й обов'язки судового експерта

2.1. Судовий експерт має право:

- ознайомлюватися з матеріалами справи, що стосуються предмета судової експертизи, і подавати клопотання про надання додаткових матеріалів;
- вказувати у висновку експерта на виявлені під час проведення судової експертизи факти, які мають значення для справи і з приводу яких йому не були поставлені питання;
- викладати в письмовій або усній формі відповіді на питання, які ставляться перед ним під час допиту;
- з дозволу особи або органу, яка(який) призначила(в) судову експертизу, проводити окремі дослідження в присутності підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, чи сторін у цивільних, господарських та адміністративних справах у випадках, передбачених законодавством;
- з дозволу особи або органу, яка(який) призначила(в) судову експертизу, бути присутнім під час проведення слідчих чи судових дій та задавати питання, що стосуються предмета чи об'єкта експертизи;
- подавати скарги на дії особи, у провадженні якої перебуває справа, якщо ці дії порушують права судового експерта;
- одержувати винагороду за проведення судової експертизи;
- проводити на договірних засадах експертні дослідження з питань, що становлять інтерес для юридичних і фізичних осіб, з урахуванням обмежень, передбачених законом.

2.2. Судовий експерт зобов'язаний:

- провести повне дослідження і надавати обґрунтований та об'єктивний письмовий висновок;
- на вимогу органу дізнання, слідчого, прокурора, судді, суду дати роз'яснення щодо даного ним висновку;
- заявляти самовідвід за наявності передбачених законодавством підстав, які виключають його участь у справі;
- повідомляти в письмовій формі особу або орган, яка(який) призначила(в) експертизу, про неможливість її проведення, якщо поставлене питання виходить за межі компетенції експерта або якщо надані йому матеріали недостатні для вирішення поставленого питання, а витребувані додаткові матеріали не були отримані.

За наданий висновок судовий експерт несе особисту відповідальність згідно з чинним законодавством.

2.3. Судовому експерту, залученому до проведення судової експертизи, забороняється:

- самостійно збирати матеріали, які підлягають дослідженню, а також вибирати вихідні дані для проведення експертизи, якщо вони відображені в наданих йому матеріалах неоднозначно;
- вступати в контакти, не передбачені порядком проведення експертизи, з особами, які прямо чи побічно зацікавлені в результатах експертизи;
- розголошувати без дозволу прокурора, слідчого, особи, яка провадить дізнання, та суду дані, що стали йому відомі під час проведення експертизи, та повідомляти її результати будь-кому, крім органу (особи), що призначив(ла) експертизу;
- зберігати матеріали справ та об'єкти експертних досліджень поза службовим приміщенням.

2.4. Інші права та обов'язки судового експерта передбачаються чинним законодавством.

III. Особливі умови і правила здійснення судово-експертної діяльності

3.1. Обов'язковою умовою здійснення судово-експертної діяльності судовими експертами, що не працюють у державних спеціалізованих установах, є наявність свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта, виданого Мін'юстом на підставі рішення Центральної експертно-кваліфікаційної комісії при Мін'юсті, яким надається право на проведення конкретних видів експертиз.

3.2. Судовий експерт відповідно до статті 4 Закону України «Про судову експертизу», статті 79 кримінально-процесуального кодексу України та статті 139 Цивільного процесуального кодексу України повинен мати відповідні умови для зберігання доказів та проведення експертних досліджень.

3.3. Судовий експерт при виконанні процесуальних дій повинен мати при собі і пред'являти на вимогу відповідних посадових осіб свідоцтво про присвоєння йому кваліфікації судового експерта.

3.4. У письмових висновках експерта, крім даних, передбачених чинним законодавством, обов'язково зазначаються номер, дата видачі і строк дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта.

3.5. Судовий експерт може здійснювати судово-експертну діяльність тільки з тих видів судових експертиз і експертних спеціальностей, які зазначені у свідоцтві про присвоєння кваліфікації судового експерта.

3.6. У разі закінчення терміну дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта експерт втрачає право на проведення судових експертиз до підтвердження ним кваліфікації судового експерта.

3.7. Кожний експерт зобов'язаний вести Журнал реєстрації судових експертиз та експертних досліджень, у якому реєструються постанови слідчих органів та ухвали суддів (судів) про призначення експертизи, заяви про проведення експертних досліджень, а також клопотання про надання додаткових матеріалів (даних), необхідних для їх проведення.

Форма Журналу реєстрації судових експертиз та експертних досліджень (далі - Журнал) наведена у додатку 1.

Судовий експерт повинен щороку до 1 лютого, наступного за звітним періодом, надсилати до Мін'юсту інформацію щодо кількості виконаних ним судових експертиз та експертних досліджень.

3.8. У разі виявлення нестачі матеріалів та речових доказів або їх пошкодження судовий експерт письмово повідомляє орган (особу), що призначив(ла) експертизу.

Матеріали та речові докази, що надійшли для проведення експертизи (дослідження), зберігаються у сейфах в умовах, що унеможливають їх пошкодження або втрату.

3.9. Залежно від характеру звернення за результатами його виконання складаються такі підсумкові документи: «Висновок експерта», «Висновок експертного дослідження», «Повідомлення про неможливість надання висновку», які складаються відповідно до вимог процесуального законодавства та Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 08.10.98 N 53/5, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 03.11.98 за N 705/3145, і виготовляються у двох примірниках, один з яких залишається у судового експерта.

Підсумковий документ та додатки до нього (схеми, картограми, фотографії тощо) мають бути підписані та затверджені печаткою виконавця, а в разі здійснення ним судово-експертної діяльності у складі юридичної особи - печаткою юридичної особи.

3.10. Після виконання експертизи (дослідження) підсумковий документ надсилається разом з матеріалами справи та іншими документами, що надійшли за клопотанням експерта, органу (особі), що призначив(ла) експертизу (дослідження).

3.11. Другі примірники підсумкових документів та копії додатків до них зберігаються у судового експерта протягом п'яти років у наглядових провадженнях.

Наглядове провадження повинно містити документи, в яких фіксуються дії, пов'язані з призначенням та проведенням експертиз (досліджень), хід їх проведення, зокрема постанову (ухвалу) про призначення експертизи або заяву з проханням провести експертне дослідження, копії листів, клопотань до замовника, другі примірники підсумкових документів тощо.

IV. Контроль за дотриманням судовими експертами
нормативно-правових актів з питань
судово-експертної діяльності

4.1. Метою контролю за діяльністю судових експертів є перевірка дотримання ними нормативно-правових актів з питань судово-експертної діяльності (далі - перевірка).

4.2. Контроль за додержанням судовими експертами нормативно-правових актів з питань судово-експертної діяльності здійснюється Міністерством юстиції України та його територіальними органами (управліннями юстиції) із залученням спеціалістів науково-дослідних установ судових експертиз Мін'юсту шляхом проведення перевірок.

4.3. Перевірка судових експертів може бути плановою, яка здійснюється не частіше одного разу на три роки, як правило, за один рік до закінчення терміну дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта, та позаплановою - за зверненнями фізичних та юридичних осіб.

4.4. Підставою для проведення планової перевірки судових експертів є графік проведення такої перевірки.

4.5. Графік планових перевірок судових експертів затверджується начальником відповідного управління юстиції на рік та погоджується з керівником науково-дослідної установи судових експертиз Мін'юсту відповідно до зон регіонального обслуговування.

Зони регіонального обслуговування науково-дослідних установ судових експертиз Мін'юсту наведені у додатку 2.

У графіку проведення планових перевірок зазначаються прізвище, ім'я, по батькові судового експерта, діяльність якого перевіряється, номер свідоцтва про присвоєння кваліфікації судового експерта та строк його дії, експертна спеціальність, адреса, номер телефону та термін проведення перевірки.

Графік планових перевірок судових експертів складається у трьох примірниках, один з яких залишається в управлінні юстиції, другий - у науково-дослідній установі судових експертиз Мін'юсту, третій надсилається до Міністерства юстиції України.

4.6. Про заплановану перевірку судовий експерт має бути попереджений за 10 днів до початку її проведення.

Якщо експерт працює у складі юридичної особи, у разі надходження повідомлення про проведення перевірки на адресу юридичної особи її керівник невідкладно доводить до відома судового експерта дату проведення перевірки.

4.7. Підставою для проведення позапланової перевірки є звернення фізичних або юридичних осіб про порушення судовими експертами чинного законодавства з питань судово-експертної діяльності.

Позапланова перевірка може бути проведена без попередження судового експерта, діяльність якого буде перевірятися.

4.8. Під час проведення перевірки встановлюються:

- а) наявність матеріально-технічної бази (приміщення, сейфів, інструментального оснащення, спеціального обладнання, методичної літератури: довідників, посібників, типових нормативів тощо);
- б) відповідність терміну дії свідоцтва про присвоєння кваліфікації терміну здійснення судово-експертної діяльності;
- в) наявність Журналу;
- г) наявність других примірників висновків проведених судових експертиз та експертних досліджень у наглядних провадженнях і відповідність їх реєстрації у Журналі;
- г) відповідність видів експертиз, проведених судовими експертами, експертним спеціальностям, зазначеним у свідоцтві про присвоєння кваліфікації судового експерта;
- д) відповідність змісту висновків вимогам нормативно-правових актів та правильність застосування методів дослідження.

4.9. Перевірка відповідності висновків вимогам нормативно-правових актів та правильності застосування методів дослідження здійснюється шляхом рецензування висновків спеціалістами науково-дослідних установ судових експертиз Мін'юсту.

Копії висновків відбираються за період з моменту присвоєння (підтвердження) кваліфікації судового експерта.

4.10. Під час зазначених перевірок особи, які перевіряють, мають право вимагати пояснення у судових експертів з приводу звернень фізичних та юридичних осіб.

4.11. За результатами перевірки складається акт у трьох примірниках, що підписується особами, які брали участь у перевірці, а також судовим експертом. Один з примірників акта залишається у судового експерта, другий - в управлінні юстиції, а третій примірник надсилається до Мін'юсту та приєднується до матеріалів особливої справи судового експерта.

4.12. У разі виявлення недоліків організаційного характеру управління юстиції вказує судовому експерту на допущені ним порушення та надає строк для їх усунення.

Строк, який надається судовому експерту для усунення виявлених під час перевірки недоліків, визначається у кожному випадку окремо, але не більше одного місяця з дня складання акта.

Після закінчення строку, установленого для усунення виявлених недоліків організаційного характеру, судовий експерт зобов'язаний письмово повідомити про заходи, які були вжиті ним для усунення цих недоліків, або надати письмові пояснення щодо неможливості їх усунення.

Управління юстиції може провести повторну перевірку щодо усунених судовим експертом недоліків.

4.13. При виявленні недоліків методичного характеру або порушень нормативно-правових актів з питань судово-експертної діяльності Мін'юст направляє судовому експерту повідомлення про необхідність усунення недоліків або відповідно до статті 14 Закону України «Про судову експертизу» приймає рішення про притягнення його до дисциплінарної відповідальності у порядку, передбаченому Положенням про експертно-кваліфікаційні комісії та атестацію судових експертів, затвердженим наказом Міністерства юстиції України від 09.08.2005 N 86/5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 11.08.2005 за N 882/11162.

4.14. Ухилення судового експерта від проведення перевірки та створення будь-яких перешкод у її проведенні є підставою для притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

4.15. Судовий експерт на підставах і в порядку, передбачених законодавством, може бути притягнутий до матеріальної, адміністративної чи кримінальної відповідальності.

(Інструкція в редакції Наказу Міністерства юстиції N 1549/5 від 14.07.2010)

Начальник управління експертного забезпечення правосуддя

Л.М.Головенко

Додаток 1
до Інструкції
про особливості здійснення
судово-експертної діяльності
атестованими судовими
експертами, що не працюють
у державних спеціалізованих
експертних установах

**ЖУРНАЛ
реєстрації судових експертиз
та експертних досліджень**

(прізвище, ім'я, по батькові судового експерта)

№ з/п	N судової експертизи (дослідження)	Дата надходження постанови, ухвали про призначення експертизи або заяви про проведення експертного дослідження	Назва документа (постанова, ухвала, заява), його дата, номер, орган або особа, що призначили експертизу (дослідження)	№ справи із зазначенням виду судочинства та П.І.Б. обвинуваченого (сторін у справі)	Дата заявленого клопотання та його виконання	Дата виконання експертизи (дослідження)	Додатки (схеми, фото, тощо), кількість
1	2	3	4	5	6	7	8

(Додаток 1 в редакції Наказу Міністерства юстиції № 1549/5 (від 14.07.2010))

Додаток 2
до Інструкції
про особливості здійснення
судово-експертної діяльності
атестованими судовими
експертами, що не працюють
у державних спеціалізованих
експертних установах

ЗОНИ
регіонального обслуговування науково-дослідних
установ судових експертиз Мін'юсту

1. Дніпропетровський науково-дослідний інститут судових експертиз.
Дніпропетровська, Запорізька області
2. Донецький науково-дослідний інститут судових експертиз.
Донецька і Луганська області
3. Київський науково-дослідний інститут судових експертиз.
М. Київ, Вінницька, Житомирська, Київська, Тернопільська, Хмельницька, Черкаська і Чернігівська області
4. Кримський науково-дослідний інститут судових експертиз.
Автономна Республіка Крим
5. Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз.
Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська і Чернівецька області
6. Одеський науково-дослідний інститут судових експертиз.
Кіровоградська, Миколаївська, Одеська і Херсонська області
7. Харківський науково-дослідний інститут судових експертиз.
Полтавська, Сумська, Харківська області та м. Севастополь
8. Науково-дослідний центр судової експертизи з питань інтелектуальної власності.
Зона обслуговування поширюється на всі регіони

(Додаток 2 в редакції Наказу Міністерства юстиції N 1549/5)

ИНФОРМАЦИОННЫЙ КАЛЕЙДОСКОП

В Украине**«ЗАЗ» окрасится в новые цвета**

Выбор «цветовых премьер» проведен по результатам маркетинговых исследований. Для окраски автомобилей, по-прежнему, будут использоваться эмали 12 цветов - но уже других. Среди них значится только один пастельный - «благородный белый». Остальные эмали - с эффектом «металлик», сообщает www.autoconsulting.com.ua

В палитре появилось два новых оттенка: «красный гранат» и «серебристый дождь». В эти цвета будут окрашиваться все автомобили, выпускаемые ЗАЗом: ЗАЗ Lanos, ЗАЗ Chance, ВАЗ-21093 и ЗАЗ Forza.

Выбор цветовой гаммы того или иного автомобиля очень важен, поскольку удачно подобранный цвет выгодно подчеркивает дизайн автомобиля. Светлые тона зрительно увеличивают автомобиль, а темные, наоборот, уменьшают.

<http://www.autocentre.ua/news/Automobiles/37639.html>

В России**Самая дорогая автомобильная авария в России**

Дворник из Твери Сергей Перепелкин может стать абсолютным рекордсменом в номинации «Виновник самого дорогостоящего ДТП в России». Этим летом в Москве он попал в ДТП с автомобилем Maybach. Разбитый эксклюзивный автомобиль был восстановлен по КАСКО. Ремонт, который обошелся в 8 млн 848 тыс. 207 рублей, оплатила страховая компания. Позже страховщик выставил счет дворнику, которого ГИБДД признала виновником аварии.

По версии ГИБДД, тверичанин, съезжая с Живописного моста на своей Toyota, ударил в заднее крыло эксклюзивную иномарку. В результате удара лимузин ударился об отбойник и разбил переднюю часть, передает «Московский комсомолец».

Сергей Перепелкин себя виноватым не считает. По словам тверичанина, он не делал никаких маневров при съезде с моста, но заехал в лужу. Вода залила стекла Toyota, и после этого он почувствовал удар. Выйдя из машины, Сергей Перепелкин увидел, что врезался в одну из самых дорогих иномарок.

Сейчас тверичанин собирается оспорить в суде не только действие страховой компании, но и протокол ГИБДД. Однако юристы считают, что у него практически нет шансов выиграть дело. Скорее всего, Перепелкину почти всю жизнь придется выплачивать ущерб.

Maybach - очень редкий автомобиль, цена которого может доходить до миллиона долларов. Иномарка отделана редкими изысканными породами дерева, тончайшей кожей ручной выделки и прочими дорогостоящими материалами. В салоне установлены два широких и богато отделанных кресла для задних пассажиров с электроприводами и функцией массажа, имеется бар и холодильник

Инф. AUTO-Consulting